

А П Ъ С Н Ы

Ареспубликатә аын арратәус әр а «А снымедиа»

2024 ш. ноябр 14 № 87-88 (21 594)

Аицәажәара еицъуп, аицәагылар ааста

Ноябр 11 азтәи ахтыс хадакәа

д **Ноябр 11 азы Ацсны Жәлар Реизара адепутатцәа тыхәаццәала ацъарала ирыдыркылеит Аконституциатә закәанпроект «Ацсны Ахәынтқарра иахьатцәнакуа ахырхартә рацәа змоу акомплексқәа рзинтә статус арманшәаларазы». Азакәанпроект ицәадагалоит зинла арманшәалара аускк акны ахырхартә рацәа змоу акомплекс иатцәанакүа аилкаара, даеакала иуцәозар, акы уцәа инеицәаны еиуеицшым ацәкы змоу инхартәкәам ахыбракәатцәкы змоу амазаратә комплекс.**

Ахырхартә рацәа змоу акомплекс акны иалшоит аофистә, ахәа-ахәтрәтә, аспорттә, ацәыргәкәцәтә, арцаратә уцәа инхартәтәым ахыбракәа ртыц алхра. Убри аан ахырхартә рацәа змоу акомплекс иатцәнакы ауам (ишынеибаку мамзаргы хәтакахьала) апартаменти апарто-тели.

Азакәанпроект иакәитнәтәуам ахырхартә рацәа змоу акомплекс аилазаарахь инхартәтәым ахыбракәа, инхартәтәым аргыламтәкәа риагара, иара убас ахырхартә рацәа змоу акомплекс (ишынеибаку мамзаргы хәтакахьала) анхартәкәа, ауада рацәа змоу ацәкәа, ахатәыцәкәа, анхартәтә хыбракәа рахь аиагара. Иара убасцәкы азин ыкам анхартәтә хыбракәа, ауада рацәа змоу ацәкәа, ахатәы цәкәа, анхартәтә хыбракәа (ишынеибаку мамзаргы хәтакахьала) ахырхартә рацәа змоу акомплекс ахь, мамзаргы уи аилазаарахь риагара.

Иара убри аеныцәкы Ац-

сны Ахада Аслан Бжъаниа «Ацсны Ахәынтқарра иахьатцәнакуа зхырхартә рацәоу акомплексқәа рзинтә статус арманшәаларазы» Аконституциатә закәан инапы ацәишөит.

Азакәан адкылар аагынамзаракәа ахылцәиашөит. Аоппозициатә мцкәа еиуеицшым ақциякәа рымцәагара иалагеит.

Ареспубликатә мөаду аццәара иахылцәиашөит аагынамзара-даны атәылауаа рахь аацъара кәитцәит Ацсны Ахада Аслан Бжъаниа.

«Аухантәарак ахәынтқарра анапхгара абри апроблема азбара иафын. Иаха иаалыркыны имцәаган Ашәартәдара Ахеилак. Сара снапынцәала Азшәыбжәа ақыта ауа-ацсыра ирацәажәеит. Урт еилкаарала иазнеит, автомашынамцәа абри ахәтә аартуп.

Атәыла анапхгара автомашынамцәа егырт ахәтәкәа раартразы аусура иафәуп. Уаанза иааныркылаз атәылауаа рганахьала азинхьчаратә усбартәкәа агәатаракәа мцәагыргөит», – ицәеит Ахәынтқарра Ахада.

Ахада атәылауаа дрыцәеит рыцәдыртынчырц, апровокациакәа рыцәырымтарц.

Ашәахьа, ноябр 11 азы изаамтәнытәымз аилатәара ахымцәагысуаз Жәлар Реизара афәацъа еиәахит аоппозиция ахатәрнәкцәеи адепутатцәа руазәки.

Ахәылпәаз Акәа уахьналалауа, амчракәа иааныркылеит Жәлар Реизара уаанзатәи адепутатцәа Гарри Кокаиа, Алмасхан Арзынба, иара убас аиурист Омар Смыр, ауаажәларратә усзуф Рамаз Цьопуа. Цяхәгәаны апрокурор хада Адгәыр Агрба ишицәаз аицш, урт Жәлар Реизара афәацъа икәлаз ахтыс иалахәын. Уи абри ахәшьара аитөит «адепутат иганахьала изинмыз аусқәа» хәа.

Ахәынтқарратә шәартәдара амацзура ахыбра афәацъа аизара

иалагеит аоппозиция адгылашөеи иааныркылаз ртынхәцәеи. Дцаны икәдыргылон рхы ракәиттәра. Аанда арбгарагы реазыршөеит.

22:30 азы аоппозициатә мцкәа Гәымстәтәи ацха ркит, аха иоурышьтуан аныкәацәеи ацхыраара ласы амашьынакәеи. Аоппозиция ахадацәа рыдгылашөеи ирыпхөит афәагылар аидгыларц.

Анашәан Алада-Гәымстәтәи Кәыдритәи ацхәкәа рыла уащы дзымныкәа иаркын. Иара убас Акәака ара-ацара аанкылан.

Цхыбжьон дыкәгылеит апрокурор хада Адгәыр Агрба. Иара ицәеит агәатаракәа рымцәагара ишафәу, урт рылцәақәа рыла икәлаз азинтә хәшьара шәтахо.

Ауха Ахада Аслан Бжъаниа Ашәартәдара Ахеилак иаалыркыны аилатәара мцәагыргөит. Ашәартәтәи аусқәа Рминистррей, Ахьчара Ахәынтқарратә Матцуреи, Ахәынтшәартәдара Амацзуреи, Апрокуратура хадеи рнапхгәацәа ахәынтқарра Ахада ифәацъа ахасабрбақәа кәртөит изиным аусқәа рацыркәкәаразы аусмцәагәтәкәа ирызкны.

Агәабзиарахьчара аминистр Едуард Бытәба атәылауаа рахь ихы ирхөит. «Ареспубликатә мөаду ахәтәкәак раркәра иахькыны Урыстәылатәи Афедерация ахәышәтәыртәкәа ркны иаалыркыны амедицинатә цхыраара зтаху ачымазащәа апроблема гәгәакәа ирыниөит», – ицәеит Бытәба, ахәарагы кәитцәит амөаду аадыртырц.

Ноябр 12 ашыжымтәан, Кәыдры ацха аартын. Амчра ахатәрнәкцәа иакәдыргөыгит иаарласны иааныркылаз роушьтра.

Хыхьтәи цәкәтәи Гәымстәтәи ацхәкәа мацк иаартуп макьаназы. Иоурышьтуөит азеицштә транспорт мацара.

Ацарафәырп цыцкәа

д **Ацсны Абанк итнажыит ацарафәырпк «Дырмаит Гәлиа 150 шыкәса», «Сариа Лакоба».**

50 ацсар ицо ацарафәырп «Дырмаит Гәлиа 150» 100 цырак тыжыуп, ахьзы ақәыртәаны 925 пробас измоу аразын иалхуп.

10 ацсар иназо ацарафәырп «Сариа Лакоба» 200 цыра тыжыуп, иалхуп аразын 95. Ацарафәырпкәа рыцәбагы рсахьа тыхит Бацал Цьапуа.

Иаанкылаз аушьтуп, ацхәкәа аартуп

Ауаажәларратә палатафә

д **Ноябр 12 азы Ауаажәларратә палата алахәылацәа ажурилистцәа ирзеитәрхөит ацәагылазаашьа арцсычәразы дара имцәагыргоз аицәажәарақәа ртәи.**

Ауаажәларратә палата амазаныкәаф Гәыли Кьычба иазгәалтөит аполитикатә цәагылазаашьа уадаа ажәлар зегы ршыапы ишыкәнаргылаз.

«Ацәагылазаашьа аныцарха, ицәзөит Ауаажәларратә палата аилатәара чыда мцәагәагарц. Абрака еицәахәаит аганкәа рыбжъара аицәажәарақәа рымцәагәаразы аусуратә гөыц. Сократ Цьынцәал, Ераст

Агәмаа уцәа апалата егырт алахәылацәагы Ацсны Ахадеи, Жәлар Реизареи, аоппозиция ахатәрнәкцәеи рацәажәаразы иалахьит», – лхөит лара.

«Жәашыкәса аицәажәарақәа еицәа еицәуп, мышкы аибашьара ааста», – Гәыли Кьычба иаалгеит СССР адәныкәтәи аусқәа рминистр Андреи Громыко иажәакәа.

Ауаажәларратә палата алахәыла Ераст Агәмаа иазгөеитөит иара хада дара ззиуаз агөыц ишалаз Сократ Цьынцәал, Леонид Осиа, Низам Хапәт, Цәмаз Кьецба.

«Жәлар Реизарафәи хәнеицәажәа ашьтәхь Ахада иахь цөит, уакагы инцәааны хәицәажөит. Ахада агәра хиргеит иацы ахәылпәз иаанкылаз иахьа ишоушьтхо. Ахада хәницәажәа ашьтәхьцәкы Гәымстәтәи ацхәхь хдөыкөит. Уака хәрдылеит аоппозиция ахадацәа, ирацхөе-

ит Ахәынтқарра Ахадеи хәреи хәицәажәара ацәкы. Дара рганахьала аоппозиция ахатәрнәкцәа агәра хдөыгеит иааныркылаз шоурышьтәкәкы, дара Гәымстәтәи Кәыдритәи ацхәкәа шаадыртуа», – ицәеит Агәмаа.

Шыжымтәан инаркны хәизөит Ауаажәларратә палатафәи икәлаз ацәагылазаашьа хәлацәажәарц, уи хәзаллцәа мцәақәак хәцшәарц», – ажурилистцәа абас реицөит Ауаажәларратә палата алахәыла, Ацсны Афьрхатца Леонид Осиа.

Осиа гәахәарала иазгөеитөит дара зацәажөоз зегы ишыртәхьыз ацәагылазаашьа арцсычәра, еимаку азцәарақәа рызбара.

«Жәлар Реизарафәи уи Аицәаби хәреи икәтәтәу хәлацәажөит. Ахадагы хәицәажөит. Ацәагылазаашьа

арцсычәразы урт зегы ргәаанагарақәа еицшын. Убри иаан азгөы имцәазөит азакәан аилагара ауөит хәа... Зегы хәицааибәгеит азакәан еиламгәкәа, ацәагылазаашьа хәрцсыөит», – ицәеит Осиа.

«Аибарххара – ари ацәагылазаашьа алцәразы мөаны икәм. Иацәхуп аицәажәара, ицәру азцәарақәа рыхцәажәара», – иатцшөит Осиа, агөыргыгы шимоу ицәеит хәцхьака амчрагы аоппозициягыгы рыцәазыршәуа ашөныцәаполитикатә цәагылазаашьа аруадафәра акынза аналгара.

Ауаажәларратә палата алахәыла Низам Хапәт игәаанагарала, амчреи аопозициеи ирыгуп аицәажәара. «Ауаажәларратә палата азхиоуп аицәажәарақәа рзы тыцны акалара», – ицәеит иара, иагыацитөит иахьа иуадафөыз ацәагылазаашьафәи ацсуа дипломатия аус шауз.

Цсра зқәым афымта – асценаф

Атеатр адунеи

Наира Сабекиа

Фазиль Искандер ихьз зху аурыс театр асценаф идырбан И.Тургенев идымта «Отцы и дети» иалху аспектль. Ахәащцәа есымша изгым ари атеатр актиорцәа кәзацәа лассы-лассы узеигьыргъаша дунеи тбаак уаздырхынхәуеит, ус акәхеит аурыс классика иалху аспектльгы шымфәгысыз.

Аспектль афы ихадоу: Аркади Кирсанов ироль наигзон Руслан Жыба, Евгении Базаров

ироль – Емил Петров. Арежиссиор хада – Б.Шьчукин ихьз зху атеатртә институт аушьтымта Егор Равинский. Иара аспектлькәа рацәаны икәиргылоит Москва, ара Апсны раңхьатәи акәны икәиргыламтоуп ари аспектль. Ақәыргыларла иатахыз ахарцәкәа ракәзар, Урыстәыла акультура Аминистрра иашәеит. Асахьатыхы-ақәыргылаф Евгени Терехов, ашәцәтәи ацәфәи Анастасиа Терехова, акомпозитор Алексеи Асеев. Аспектль лашарала еикәиршәеит Денис Солнцев, бжыла – Алексеи Осиев.

Аспектль атема хада упылоит ацстазаарафы, аихбацәеи абицара фәи реицәгыларла. Еснагь ари атема атуалтәуп, уи иаанагом

абицара фә, мамзаргы аихбацәа иашазам хәа, аха ахәыцкәа рабацәа ианырфәгыло рацәоуп, убри аан ихазхәом абацәагы ирфәгылатәуп хәа, ажәакала зегьы дара рхатәы иаша рымоуп, ахәарагы иақәитуп. Абрака ихадоу – ауафәтәыфса насыц иманы иказаара ау. Убри азыхәан азәы иеаникылароуп.

Анна Одинцова лроль налыгзон актриса Ирина Делба. Ихадоу ахтыскәа ахьымфәгысуа андуи абдуи руада есааира аилахара иафуп, дара ртәала иацхраауеит, идырееилоит, аха илтшәадоуп. Ахәыцкәа ракәзар рабацәа уи нарафәпныркылоит, рынхашьа-рынцышьа рафәаршәом. Аспектль «Отцы и дети» ахәащцәа ирыдыркылеит еиуеицшымкәа. Икоуп уи зхәыцра ашка иархынхәыз, икоуп ишьтрақәланы И.Тургенев ироман аеазнык ианарцхьаз. Аролькәа назыгзон рказара дазаатгыло, ахәащцәы И.Хагба иазгәалтоит: Емил Петров ихәмаррала акыр дизааигәан ифырхатца Базаров, иара убасцәкәа дақәшәаны ироль наигзеит Леон Гәынцәи (Ситников).

Аспектль иахәащцәа зегьы агәалакәзаара бзиа рзыннажыт, иубаратәы икоуп актиорцәа даара рхы аус шадырулаз, аиашазы ари ақәыргыламта мызкы иназынацшуа реазыкартон.

Ақхьака ирзыцшуп итегьы ақәыргыламтақәа, ирзеигьахьшоит ақәеиара дукәа.

«Еицкәашо»

Афиналтә концерт

Стелла Сақания

Ихыркәашахейт шыкәсы бжак ицоз аиндатларатә аицкәашаратә проект. Ари аамта иа-лагзаны асценафы ахәащцәа идырбан, убла зыршанхоз ацсуа кәашарақәа, иара убас ахәаанырцәтәи амузыка аццәаны ацсуа кәашарақәа.

Маи 2 рзы ихацыркхаз апрокект, ноиабр 8 рзы ихыркәшан. Ацыхәтәантәи аконцерт афы икәгылеит иреигькәаз шыцәа-шыцәала еицкәашоз арпыси ақхьызбеи.

Афиналтә концерт афы актәи атыц ааннакылеит Аслан Багацш нацхгара зитоз агәыц – Адгьыр Микааи Илона Зыхәеи рыкәа-

шара. Ақбатәи атыц ранашьахейт Денис Инацшьба нацхга зитоз агәыц – Саид Хагбеи Милена Тачулиеи рыкәашаратә гәыц, ахцәтәи атыц, – Аслан Багацш инацхгарала иказ акоманда – Адис Агрбеи

Себина Зекир-огли.

Актәи ақбатәи атыцкәа згыз акомандақәа, Ханс Циммер авторс дызмоу акиносахьа «Пираты Карибского моря» ақнытә амузыка ганы акәашарақәа нарыгзеит.

Азанааттә фазарақәа шыақәыргәдоуп

Аспорт збацәа

Афари аспорти рускәа рзы Ахәынтеилакы ақны имфәгысыз азыкәацәеи азбацәеи рзанааттә фазара шыақәыргәдоуп акомиссия азбамтала: абоксы азы азыкәацәа Беслан Аршба ианашьоуп – 1-тәи афазара; ашьапылам-

пыл азы – Елгәыцәа Баркаиа.

«Аспорттә збацәа 2-тәи афазара» ранашьоуп: азиудо азы – Милана Богачиова, Саид Адлеиба, Ирена Адлеиба, Анастасиа Погосова, Аслан Цьалагониа, Валери Гәынцәи; таитәи абоксы азы – Камила Кәтателазе, Владимир Дымчин; атлетика лас азы – Светлана Зубахина, Светлана Первышева, Владимир Габуниа, Татиана

Белова, Татиана Емухвари, Ирина Хлыбова, Елизабет Акуциа, Саид Возба, Дмитри Акуциа, Грач Микаелиан.

Азыкәацәеи азбацәеи рзанааттә фазарақәа реизырхара иарцабаргыоуп урт раазамтәцәа хтәыла антыц лассы-лассы иадырцшо аихьзарақәа.

Афари аспорти рзы Ахәынтеилакы блацарыла рылацш ахуп ари асура. Икоуп егырт аспорт хккәа, зкны ари афыз аусмфәгәтә ахьымфәгыргәхьоу, иара убасгы иааиуа аамтақәа рза имфәгыргараны иахьыкоугы.

Зхы иақәитү аиқәпаразы

Рашь Хәытаба ихьз зху

Саида Харазиа

Аспорт Жәларбжьаратәи акласс азкәа, Асовет Еидгьлеи Европери чемпион, «Ахьз-Ацша» аорден II, III афазарақәа занашьоу Рашь Хәытаба ихьз зхы иақәитү аиқәпаразы Жәларбжьаратәи атурнир «Гран-при» мфәгысит абцарамза 9-10 рзы Ақәа.

Атурнир рхы аладырхәит Апсны ақалақкәеи араионкәеи ркынтә еипш Ареспублика Адгыгеиа, Шәаца, Адлер, Краснодар ақалақкәа ркынтәи гы. Аспортсменцәа рхыцхьазара 100-шык инарзынацшуан.

Аицлабрақәа мфәгысуан 2007-2008, 2009-2010, 2011-2012 шы-

кәкәа рзы ииз ақәыцшцәа рыбжьара. Аспортсменцәа рыкәери рыкапантә фазарақәеи ркны актәи атыцкәа ааныркылеит 18-шык; ақбатәи атыцкәа – 15-шык; ахцәтәи атыцкәа – 24- шык. Апсны Амилацтә Аолимпиацә еилакы ахада Валери Аршба аспортсменцәа ирзеигьеишьеит ақәеиарақәеи, аихьзара дукәеи.

Рашь Хәытаба ихьз зху зхы иақәитү аиқәпаразы раңхьатәи Жәларбжьаратәи атурнир мфәгган Апсны жәлар Рцьынцәтәи-латә еибашьраан игаз аиааира мызкәак рышьтахь. Ари аусмфәгәтә мфәгысуеит есышыкәса. Уи Жәларбжьаратәи афазара шытнахьеит.

Ас еицш икоу аусмфәгәтәкәа ари аспорт хкы азы иреигьу аспортсменцәа-фарацәа ралка-ареи анафс урт реизхареи рзы имфәкәцәгоуп.

Ашьапылампылтә жәабжькәа

Ацъаз иацсахаз

Ашьапылампыл азы Апсны 31-тәи ачемпионат ақны, ацъазтә медалкәа иреифазоз Ақәатәи «Динамо»-и, Гәдоуцәтәи «Риц»-еи Кәтолтәи «Бзан»-еи рахьтә атыцхәтәантәи аиқәшарақны уи аеацсәтәра рылдыршәит Рафаель Багате-лиа иаазамтәцәа, 5:2 хәа Афона ириааиз Гәдоуцәтәи «Риц» ашьапылампыласцәа.

Атәыла ачемпионат хацыркын март 12 рзы, уи иалахьын ашьа-

пылампылтә клубкәа ааба: «Нарт», «Динамо», «Риц», «Афон», «Гагра», «Ерцахә», «Бзана», «Саз». Сынтәа Апсны иачемпионцәахейт Ақәатәи «Нарт» ахамарфәа; ақбатәи атыц – Гаграа ршьапылампыласцәа, ахцәтәи – Гәдоуцәтәи «Риц».

Аха, ари ала ихыркәшамхейт ашьапылампылтә еипыларакәа, урт ирыцырцәит «Апсны Ахрафә» аеацсәтәразы ахамаррақәа. Убас, афиналбжафәи Ақәатәи «Динамо»-и Гаграаи реицыларакәа 2:0 хәа апыжәара ааныркылеит Ақәа. Очамчыратәи «Ерцахә» ирыдыркылаз, Апсны сынтәтәи ачемпионцәа – Ақәатәи «Нарт»-а ириааит 1:0 хәа.

